

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Els Plans de Pensions d'Ocupació que vindran: nou Avantprojecte de Llei

30-11-2021

A Espanya, com és ben sabut, hi ha un sistema públic de Seguretat Social que, en els termes establerts en l'[article 41 de la CE](#), garanteix l'assistència i les prestacions suficients davant situacions de necessitat. No obstant això, el precepte constitucional determina que l'assistència i les prestacions complementàries són lliures.

En el marc d'aquesta fórmula constitucional, el [Reial decret legislatiu 1/2002, de 29 de novembre](#), va aprovar el text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions, un d'aquests mecanismes complementaris que permet als ciutadans millorar les seves expectatives prestacionals, fora del marc del sistema públic, un cop accedeixin a la jubilació, mitjançant aportacions individuals a plans de pensions privats.

Aquests sistemes complementaris de protecció als ciutadans durant la seva vellesa han tingut incentius importants, especialment de caràcter fiscal. Així, les quantitats aportades als plans de pensions han generat exempcions de tributació en l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), però aquestes exempcions han anat minvant els últims anys fins a quedar limitades en l'actual Llei 11/2020, de Pressupostos generals de l'Estat per a 2021, a 2.000 euros anuals. És més, el Projecte de llei de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2022, que actualment està en procés de tramitació parlamentària, considera una reducció d'aquest import fins a deixar-lo en 1.500 euros anuals.

Dit això, el Consell de Ministres, en la sessió del 23 de novembre de 2021, ha aprovat l'Avantprojecte de llei reguladora dels plans de pensions d'ocupació amb l'objectiu d'impulsar la previsió social complementària. Aquest Avantprojecte de llei, que respon a la [recomanació 16 del Pacte de Toledo](#), la qual posa el focus en la necessitat de dotar d'estabilitat l'"actual model de previsió social complementària" i "impulsar, de manera preferent, els sistemes sustentats en el marc de la negociació col·lectiva, d'ocupació, que integren el segon pilar del model de pensions", als quals hauria de dotar "d'un règim fiscal i jurídic adequat i diferenciat", que es recull en l'[apartat 30 del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència](#), pretén facilitar l'accés a plans col·lectius a treballadors de rendes mitjanes i baixes i de petites i mitjanes empreses, així com a treballadors autònoms i joves.

A més, a través de l'impuls públic dels fons de pensions, de la negociació col·lectiva i de la promoció de plans per associacions d'autònoms i col·legis professionals, el Consell de Ministres preveu que s'ofereixin productes d'estalvi a llarg termini amb un cost menor que l'actual. La reforma s'acompanyarà d'una modificació dels incentius fiscals, de manera que es traslladi el benefici fiscal cap als partícips. En principi, sembla que aquests incentius fiscals serien superiors als dels actuals beneficis dels plans de pensions individuals.

Els aspectes centrals d'aquest Avantprojecte de llei són els següents:

- Es preveu la creació de fons d'ús d'impuls públic, que facilitaran l'adscripció de tota mena de treballadors. A més, les entitats gestores i dipositàries seran seleccionades mitjançant procediment obert i la seva grandària els permetrà ser més eficients i, per tant, cobrar unes comissions més baixes. Aquests fons tindran una gestió específica, amb comissions de control pròpies. Els actius dels fons de pensions públics seran invertits exclusivament en interès de les persones partícips i beneficiàries, i es tindrà en consideració la rendibilitat, el risc i l'impacte social de les inversions.
- Es pretén facilitar la creació dels plans simplificats, en els quals els convenis col·lectius de caràcter sectorial es convertiran en l'instrument clau d'impuls. S'habilita així normativament la negociació col·lectiva sectorial perquè estableixi que el pla d'ocupació acordada s'estengui a totes les empreses del sector. D'altra banda, la creació d'aquests plans es farà amb un procediment més senzill que l'actual, de manera que, en lloc que cada empresa seleccioni el seu propi pla de pensions, es podran adscriure directament al pla simplificat del sector que correspongui.
- Per facilitar la transparència i la portabilitat entre plans de pensions, es posarà en marxa una plataforma digital comuna en la qual cada partípcip podrà consultar fàcilment tota la informació i fer els tràmits de manera senzilla.
- Finalment, es modificarà la fiscalitat d'aquests productes, focalitzant en els plans d'ocupació els beneficis fiscals, segons la recomanació 16 del Pacte de Toledo i les conclusions de l'informe de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal sobre beneficis fiscals. En els pressupostos del 2022 ja es focalitza en els plans d'ocupació la deducció en l'IRPF, que arriba a 8.500 euros, mentre que en els plans individuals se situa en 1.500 euros; en total la suma de totes les aportacions serà de 10.000. En el cas dels treballadors autònoms, la deducció ha d'estar en línia amb la suma de totes dues deduccions.

Caldrà seguir amb molta atenció el recorregut que pugui tenir aquest Avantprojecte de llei, que ara passa al tràmit d'informació i audiència pública per rebre les contribucions de la societat civil. A més, el text serà remès al Consell Econòmic i Social. Després d'aquest tràmit, tornarà a passar pel Consell de Ministres per ser remès, un cop s'aprovi, al Parlament. El Pla de Recuperació preveu l'aprovació d'aquesta reforma durant la primera meitat de l'any 2022.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació